

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid SP TNO

Update: oktober 2021

Inleiding

Stichting Pensioenfonds sluit, in aanvulling op het wettelijk clustermuniteverbod, de investering in bepaalde bedrijven, sectoren en landen uit in de discretionaire mandaten. Dat zijn vermogensbeheerovereenkomsten waarbij het pensioenfonds invloed heeft op de samenstelling van de portefeuille. Dit zijn. De criteria die het pensioenfonds hierbij hanteert, zijn terug te vinden in de bijlages.

Steenkolen en controversiële wapens

Nieuw is dat het bestuur van het pensioenfonds heeft besloten om ook niet meer te investeren in controversiële wapenfabrikanten en ook niet meer in ondernemingen die meer dan 5% van hun omzet genereren met de winning/extractie van steenkolen. In bijlage VI en VII staan de maatstaven die hierbij gelden.

Uitsluitingslijsten

Het bestuursbesluit heeft geleid tot een forse toename van het bedrijven waarin het pensioenfonds niet meer wenst te beleggen. Onderstaande tabel toont die stijging.

- Bedrijfsuitsluitingen

	2018				2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Non-compliant	30	42	43	45	44	54	67	67	111	110	135	319	332	322	287	495

In onderstaand overzicht staan de belangrijkste uitsluitingsgronden weergegeven.

Uitsluitingscriteria	Omschrijving	Aantal bedrijven
principle 1	Bedrijven dienen de internationaal aanvaarde mensenrechten te steunen en te respecteren.	35
principle 2	Bedrijven dienen zich er steeds van te vergewissen dat zij niet medeplichtig zijn aan schending van mensenrechten.	86
principle 3	Bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te steunen.	5
principle 7	Bedrijven dienen voorzorg te betrachten bij hun benadering van milieu-uitdagingen.	21
principle 10	Bedrijven dienen elke vorm van corruptie tegen te gaan, inclusief afpersing en omkoping.	29
Tobacco producers		75
Tobacco retailers		35
Clustermunitie		3
State Owned Entities		7
Controversiële wapens		65
Steenkoolproducenten		134
	Totaal	495

- Landenuitsluitingen

Per Q4 2021 sluit pensioenfonds TNO 15 landen uit, dat zijn er twee meer dan in het vorige kwartaal. Uitsluiting betekent dat het pensioenfonds niet belegt in staatsobligaties die zijn uitgegeven door de betrokken landen. De twee landen die zijn toegevoegd aan de lijst worden door de Europese Unie verantwoordelijk gehouden voor mensenrechtenschendingen.

Watchlist

Het beleid van pensioenfonds TNO is om ‘non-compliant’ bedrijven uit te sluiten, niet de ondernemingen die op de watchlist staan. Desalniettemin vindt het Bestuur belangrijk om ook de bedrijven te monitoren die op deze lijst voorkomen daar deze ondernemingen een gereede kans hebben om uiteindelijk op de non-compliant lijst te belanden als controverses escaleren.

Op dit moment staan 489 bedrijven op de watchlist.

	2018				2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Watchlist	74	78	84	89	89	88	113	116	176	181	192	439	449	490	419	489

Uitvoering beleid

De ‘non-compliant’-lijsten worden gedeeld met onze discretionaire vermogensbeheerders, voorzien van de instructie om af te zien van een belegging in de ondernemingen en landen (i.e. staatsobligaties uitgegeven door die landen) die voorkomen op de lijsten.

Namens SP TNO signaleert custodian Caceis op dagbasis of de managers van discretionaire mandaten zich houden aan de ‘non-compliant’-lijsten. Ingeval van een overtreding, wordt van de vermogensbeheerder geëist dat afscheid wordt genomen van de belegging.

Bijlage I: The Ten UN Global Compact Principles

The UN Global Compact's ten principles in the areas of human rights, labor, the environment and anti-corruption enjoy universal consensus and are derived from:

- The Universal Declaration of Human Rights
- The International Labor Organization's Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work
- The Rio Declaration on Environment and Development
- The United Nations Convention Against Corruption

The UN Global Compact asks companies to embrace, support and enact, within their sphere of influence, a set of core values in the areas of human rights, labor standards, the environment and anti-corruption:

Human Rights

- [Principle 1](#): Businesses should support and respect the protection of internationally proclaimed human rights; and
- [Principle 2](#): make sure that they are not complicit in human rights abuses.

Labor

- [Principle 3](#): Businesses should uphold the freedom of association and the effective recognition of the right to collective bargaining;
- [Principle 4](#): the elimination of all forms of forced and compulsory labor;
- [Principle 5](#): the effective abolition of child labor; and
- [Principle 6](#): the elimination of discrimination in respect of employment and occupation.

Environment

- [Principle 7](#): Businesses should support a precautionary approach to environmental challenges;
- [Principle 8](#): undertake initiatives to promote greater environmental responsibility; and
- [Principle 9](#): encourage the development and diffusion of environmentally friendly technologies.

Anti-Corruption

- [Principle 10](#): Businesses should work against corruption in all its forms, including extortion and bribery.

Bijlage II: Criteria voor landenuitsluiting

For a country's sovereign bonds to be investable, sanctions on the country, if any, should not meet the following criteria:

1. Sanctions are imposed by the UN and/or EU.
2. Sanctions are related to non-compliance with international treaties signed by the Netherlands (or to which the country is subject to as member of the international community).
3. The country's administration is subject to targeted measures, comprised of a travel ban and/or an asset freeze OR the country is subject to a country-wide arms embargo.
4. In case no timelines/limits are provided for sanctions to end, a 10 year timeframe is applied to assess the applicability and used as maximum validity period unless the controversies underlying the sanctions are clearly still on-going.

Bijlage III: Criteria voor uitsluiting tabaksproducenten

SP TNO sluit tabaksbedrijven uit die voldoen aan de volgende criteria:

- Bedrijven die meer dan 5% van hun omzet halen uit de productie van tabak.
- Onder tabak wordt verstaan tabak, sigaretten, sigaren, pijptabak, rookloze tabak en elektronische sigaretten.
- Het universum bestaat uit beursgenoteerdebedrijven die in de voornaamste Developed- en Emerging Market indices zijn opgenomen.
- De uitsluiting geldt voor de discretionaire mandaten die in aandelen en obligaties beleggen.

Bijlage IV: Criteria voor uitsluiting tabaksretailers

SP TNO sluit tabaksbedrijven uit die voldoen aan de volgende criteria:

- Bedrijven die meer dan 5% van hun omzet halen uit de verkoop van tabak.
- Onder tabak wordt verstaan tabak, sigaretten, sigaren, pijptabak, rookloze tabak en elektronische sigaretten.
- Het universum bestaat uit beursgenoteerdebedrijven die in de voornaamste Developed- en Emerging Market indices zijn opgenomen.
- De uitsluiting geldt voor de discretionaire mandaten die in aandelen en obligaties beleggen.

Bijlage V: Criteria voor uitsluiting van State Owned Entities

Staatsgecontroleerde ondernemingen worden uitgesloten als wordt voldaan aan de volgende criteria:

- Het land behoort qua mensenrechtenschending in minimaal drie van de afgelopen vijf jaar tot de worst-of-the worst op basis van de lijst van Freedom House of als de overheid van een land beschuldigd wordt van recente wreedheden en die overheid daarnaast de civiele en politieke rechten van haar inwoners ernstig inperkt.

- De overheid heeft een meerderheidsbelang (>50%) in de onderneming.
- De onderneming genereert >50% van de jaarlijkse overheidsinkomsten.

Bijlage VI: Criteria controversiële wapenfabrikanten

SP TNO sluit ondernemingen uit die voldoen aan de volgende criteria:

Betrokkenheid bij de productie van wapens en wapencomponenten met betrekking tot:

- Antipersoonsmijnen.
- Biologische en chemische wapens.
- Clusterwapens.
- Verarmd uranium.
- Kernwapens.
- Witte fosfor.

Voor de productie van bovenstaande wapencomponenten worden zowel essentiële, als niet-essentiële componenten uitgesloten. Ook worden componenten uitgesloten die specifiek voor deze toepassing zijn ontworpen, alsmede componenten die niet specifiek zijn ontworpen maar wel toepasbaar zijn voor gebruik van bovenstaande wapens.

Bijlage VII: Criteria steenkolenproducenten

SP TNO sluit ondernemingen uit waarvan de omzet voor 5% of meer kan worden toegeschreven aan mijnbouw en exploratie van steenkolen.